

Švédské vojenské řády, vydáno 1639

Vojenské řády, které mají být dodržovány během tažení

Ward, Animadversions of WWarre, Book 2, Sect XIII, Chap VII (druhá kniha, strany 42-54)

Nejrůznější články a vojenská nařízení platící ve vojsku, kdykoli je v ležení nebo v táboře.

1. Za prvé, žádný velitel nebo voják se nemá dopustit jakéhokoli modloslužebnictví, čarodějnictví nebo zaříkávání, což pohoršuje Boha a má být trestáno smrtí.
2. Kdokoli by se rouhal Božím jménu, ať již opilý nebo střízlivý, a bude mu to dvěma svědky prokázáno, má být bez milosti popraven.
3. Pokud by se někdo vysmíval Božím Jménu nebo Svátostem, a bylo to o něm známo, má být odveden před církevní komisí, kde má být přezkoušen. Pokud bude shledán vinným, má být odsouzen vojenským soudem k popravě stětím. Pokud to však řekl v rozčilení nebo nevědomky, má být při prvním provinění zakut na čtrnáct dní do želez, a při druhém provinění zastřelen.
4. Pokud by někdo v hněvu přísahal na Jméno Boží, a bylo mu to prokázáno, má zaplatit pokutu půl měsíčního platu, která bude dána na chudé. Stejně tak, pokud někdo bude nalezen opilý, nebo v jinak špatném stavu, zaplatí polovinu měsíčního platu, a při dalším shromáždění k modlitbě nebo kázání má být na kolenu přiveden před shromáždění, a tam prosit všemohoucího Boha o odpuštění.
5. Aby nebyla žádným způsobem zanedbávána Boží vůle, je Naším přáním, aby veřejné modlitby byly drženy každé ráno a večer v celém táboře, ve stejný čas u všech regimentů. Tyto mají být svolávány pomocí generálova nebo maršálova trubače, a následně bubeníky každé kompanie a regimentu.
6. Jakýkoli kněz by pak zanedbal svůj čas k modlitbě a neměl k tomu opodstatněný důvod a bude-li to shledáno jeho kapitánem, má zaplatit pokutu ve výši poloviny měsíčního platu pokaždé, kdy se tak stane.
7. Jakýkoli voják, který se nedostaví k modlitbě, a bude to shledáno jeho kapitánem, má strávit 24 hodin ve vězení, pokud k tomuto neměl oprávněný důvod.
8. Pokud bude jakýkoli kněz nalezen opilý nebo popíjející v okamžiku, kdy má vést modlitbu, má být při prvním přestoupení surově pokárán církevní komisí, a při druhém přestoupení má být vyhnán z tábora.
9. Nejméně každou neděli a svátek má být vedena slavnostní bohoslužba na vhodném místě, a to dopoledne a odpoledne. Totéž má být prováděno dvakrát během týdne, pokud je k tomu příležitost. Pokud pak v následujícím týdnu má být slaven svátek, má kněz po patřičném kázání nebo modlitbě na tento upozornit. Kdo pak tento svátek zanedbá, a nemá k tomu oprávněný důvod, má být potrestán, jak bylo řečeno dříve.

10. Všichni obchodníci a prodejci jakéhokoli zboží, jakmile zaslechnou příslušné svolání k modlitbě, okamžitě zavřou dveře svých krámů, a budou je držet zavřené po celou dobu kázání nebo modlitby. Kdokoli by v tomto čase cokoli prodával, tomu mají prodané věci propadnout, s tím že polovinu částky odvede generálovi, a druhou nejbližšímu špitálu. Následně má pak provinilec strávit den ve vězení.
11. Veškeré popíjení a hostiny mají být po dobu modliteb přerušeny. Kdo tak neučiní, bude potrestán podle sedmého článku těchto řádů. Dále pak, pokud je to voják, má zaplatit polovinu týdenní mzdy na chudé, a pokud důstojník, má zaplatit tolik, kolik bude určeno.
12. Pro zdůraznění předchozího článku: Pokud nikdo nenahlásí takovýto přestupek, má o tom plukovník nebo kapitán spravit přímo kněz, a pokud tito nechají takový přestupek nepotrestaný, má jej nahlásit přímo generálovi, který má zjednat nápravu.
13. Všichni duchovní a kněží, kteří jsou v táboře, mají být k tomu určeni biskupem ze stejné diecéze nebo země, odkud pocházejí vojáci, u kterých koná službu. Žádný plukovník nebo kapitán nemá právo vybrat si kněze podle libosti, ale musí přijmout toho, kterého mu určil biskup.
14. Pro to, aby veškerá církevní činnost, ať již v poli nebo jinde, probíhala řádně, nařizujeme, aby v našem táboře byla jedna církevní konzistoř nebo komise. V okamžiku, kdy jsme přítomni v táboře, má být představeným této komise náš osobní kněz, a v naší nepřítomnosti kněz generála nebo maršála. Členy komise mají být představení kněží regimentů jízdy a pěchoty, a jim dáváme pravomoc a autoritu soudit veškeré církevní záležitosti, týkající se Zákonů Božích a svaté církve. Co pak bude touto konzistoří schváleno, má být prosazováno stejnou silou jako nařízení jakékoli jiné komise.
15. Žádný kapitán nemá mít právo k tomu, aby o své vůli přijal jakéhokoli kněze, jen po schválení svého plukovníka a konzistoře. Stejně tak nemá právo ho propustit, až po svolení konzistoře, u které musí nejdříve prokázat, že daný kněz není schopen zastat své povinnosti.
16. Pokud má jakýkoli kněz sklony k opilství nebo jiným špatným věcem, může si jeho plukovník nebo kapitán, ať již jízdy nebo pěchoty, stěžovat u konzistoře. Pokud ho pak jeho bratři shledají vinným, mohou ho odvolat z jeho pozice. U takovýchto stížností má být přítomna celá konzistoř, a její představený má proviněného přísně pokárat, aby si z něj ostatní podobně se chovající vzali příklad a byli varováni před následky takovýchto provinění, a také, aby byl dán dobrý příklad ostatním.
17. Protože žádná vláda nemůže být pevně ustavena, pokud nestojí na správných základech a pokud nejsou zákony pečlivě dodržovány, tedy My, Král v & atd. uvádíme ve známost pro všechny Naše vojáky a poddané, jak šlechtice, tak prostého původu, aby si v naší přítomnosti nikdo netroufl provádět jakoukoli nepravost, ale aby Nám každý prokazoval patřičnou úctu, jakou zasluhujeme. Kdokoli by se pak proti tomuto provinil, má být potrestán tak, jak určíme.
18. Dále pak mají být Naši vojáci a důstojníci poslušni svých generálů a polních maršálů, a dále pak dalších jim podřízených důstojníků, a také jakýchkoli rozkazů týkajících se služby v Našem vojsku. Kdo by se tomuto protivil, bude potrestán tak, jak bude řečeno dále.

19. Kdokoli nezachovává poslušnost našim slavným generálům nebo našemu vyslanci, který Nás zastupuje v průběhu naší nepřítomnosti, má být zakován do želez nebo držen ve vězení, a to do té doby, než bude předveden před válečnou radu, kde, pokud bude shledán vinným, ať již to učinil vědomě nebo ne, má být odsouzen podle svého provinění tak, jak soud shledá za vhodné, tedy podle příslušnosti dané osoby a jejího provinění.
20. Kdokoli by pak znevažoval tyto slavné důstojníky, ať již slovem nebo jinak, a nebyl by schopen se obhájit, má být bez milosti popraven.
21. Kdokoli by pak proti nim pozvedl zbraň, pak ať již by někoho poranil nebo ne, má být popraven.
22. Kdokoli by pak hrozil, že je poraní rukou, pak ať již by zasáhl nebo ne, má přijít o pravou ruku.
23. Pokud by se přihodilo, že náš generál v průběhu oslavy nebo hostiny, případně jindy, poraní rytíře, šlechtice nebo někoho jiného, kdo mu patřičně neprojevil úctu, mohou si tito stěžovat u komisařů válečné rady, kde se z toho bude proviněný zodpovídat a podle důležitosti a vážnosti provinění bude potrestán.
24. Vše co je řečeno pro naše generály, platí i pro ostatní vysoké důstojníky, tedy polního maršála, generála dělostřelectva, generála jízdy, generálního seržant-majora, generálního kvartýrmistra a velitele výcviku (muster-master). Všichni tito tedy, pokud se dopustí takového provinění, ať již ze závisti nebo pro jiné znevážení, se mají za něj zodpovídat před válečnou radou, jak bylo uvedeno dříve.
25. Stejně tak jako má být každý důstojník a voják poslušen našich generálů a dalších vysokých důstojníků, stejně se mají všichni zachovávat v regimentu, tedy ke svému plukovníkovi, podplukovníkovi, seržant-majorovi a kvartýrmistrovi, pod hrozbou stejného trestu, jako bylo uvedeno výše.
26. Pokud se jakýkoli voják nebo důstojník, ať již jízdy nebo pěchoty, proviní slovem nebo skutkem proti svým nadřízeným, nebo odmítne jakoukoli povinnost, která mu byla přikázána, co se týče služby v našem vojsku, má být potrestán podle vážnosti jeho provinění.
27. Pokud jakýkoli plukovník, podplukovník, seržant-major nebo kvartýrmistr přikáže cokoli, co se neshoduje se službou v našem vojsku, má se z toho zodpovídat před soudem.
28. Stejně tak, pokud by kterýkoli nižší důstojník, ať již jízdy nebo pěchoty, obvinil vojáka z jakéhokoli nečestného jednání, pak voják, který se sám shledává nevinným, může požadovat, aby zmíněný důstojník prokázal danou věc před soudem jako rovný s rovným.
29. Jakýkoli voják, ať již jízdy nebo pěchoty, který by vyhrožoval ublížením svému důstojníkovi, pokud by mu tento nařizoval cokoli vztahujícího se ke službě v naší armádě, má nejdříve přijít o ruku, načež má být vyhnán z tábora. Pokud se tak stane v pevnosti nebo v táboře po tom, co jsou ustaveny hlídky, má být popraven.
30. Pokud pak dotyčného zraní, ať již v poli nebo jinde, má být zastřelen.
31. Pokud se na území tábora, posádky nebo jiného místa, kde jsou vojáci ubytováni, stane, že se mnoho vojáků setká pohromadě, má být toto důstojníky regimentu zjištěno a původce nepokojů má být potrestán úměrně provinění.

32. Ten, kdo by v přítomnosti generála tasil zbraň, aby s ní spáchal zločin, má z té příčiny přijít o ruku.
33. Kdokoli by v hněvu tasil zbraň v okamžiku, kdy je jeho zástava rozvinuta, ať již v bitvě nebo na pochodu, má být zastřelen. Pokud se to stane v pevnosti nebo na jiném opevněném místě, má přijít o ruku a poté být vyhnán z tábora.
34. Kdokoli, kdo by chtěl tasit zbraň na místě, kde zasedá soudní dvůr v okamžiku, kdy tento zasedá, má být popraven.
35. Ten kdo tasí zbraň v pevnosti, aby s ní provedl něco zlého, a stane se to po ustavení hlídek, má přijít o život.
36. Nikdo nemá překážet v práci generálnímu profousovi, jeho zástupci nebo jejich služebníkům v okamžiku, kdy tito vykonávají jakoukoli činnost ve službě naší armádě. Kdo něco takového spáchá, má být popraven.
37. Generálnímu profousovi je povoleno zatknout kohokoli, kdo se proviní proti těmto článkům, stejně tak jako jakéhokoli jiného provinilce.
38. Pokud má generální profous kohokoli zatknout na základě své vlastní autority, může jej držet ve vězení nebo v železech, ale nesmí jej popravít, pokud není svolána válečná rada a pokud k tomu nemá svolení generála.
39. Profous každého regimentu má pak stejné pravomoci nad svým regimentem a kompaniemi, jako má generální profous nad celým táborem.
40. Každý seržant-major, který přikazuje cokoli, co náleží do jeho pravomocí, má být každým a dle jeho nejlepších možností poslouchán, a to v celém táboře.
41. Cokoli má být zveřejněno nebo jinak uvedeno ve známost, má být vyhlášeno za pomoci zvuku bubnů a trubek, aby nikdo nemohl předstírat nevědomost. Kdokoli pak bude shledán vinným, že se oznámenými věcmi neřídí, má být potrestán dle vážnosti svého provinění.
42. Žádný voják si nemá myslet, že je příliš dobrý na opevňovací práce, nebo na cokoli jiného, co mu je určeno. Kdo se proti tomuto prohřeší, bude potrestán.
43. Kdokoli by vykonával práce pro své nadřízené letmo nebo líně, má být nejdříve posazen na dřevěného osla, a pak držten ve vězení o chlebu a vodě, úměrně závažnosti svého provinění.
44. Všichni důstojníci mají pozorně dohlížet na to, aby jejich vojáci plnili povinnosti, které jim byly určeny. Kdo své povinnosti zanedbává, má být potrestán tak, jak určí soud.
45. Všichni vojáci jsou povinni pilně ctít a poslouchat své důstojníky, zejména tehdy, když od nich dostali rozkaz týkající se služby. Avšak pokud voják zjistí, že je mu přikázáno něco, co je jakýmkoli způsobem k Naší škodě, nemá takový voják poslechnout jakýkoli rozkaz, který obdržel od svého velícího, ale má o tom podat správu.
46. Žádný plukovník nebo kapitán nesmí přikázat svým vojákům něco nezákonného. Kdo by tak učinil, má být potrestán podle výroku soudců. Také, pokud jakýkoli plukovník, kapitán nebo jiný důstojník odejme něco tvrdě od prostého vojáka, má se za to zodpovídat před soudem.

47. Nikdo nemá jakýmkoli táborem procházet jinou cestou, než společnou cestou, která byla pro všechny určena. Kdo toto překročí, bude potrestán.
48. Nikdo nesmí předstírat v táboře vyhlášení poplachu, nebo střílet v noci ze své muškety, pod trestem smrti.
49. Ten, kdo v okamžiku, kdy je pomocí zvuku bubnu, flétny nebo trubky vyhlášován odchod na hlídku, se o vlastní vůli nedostaví bez oprávněného důvodu, má být potrestán posazením na dřevěného osla, a pak být držěn o chlebu a vodě, podle vážnosti jeho provinění.
50. Ten, kdo usne na hlídce, ať již v pevnosti, u zákopu nebo jinde, má být zastřelen.
51. Kdo se dostaví opilý na místo, kde má držet stráž, nebo se opije během toho, kdy má držet hlídku, má být zastřelen.
52. Kdo se po zaznění zvuku bubnu nebo trubky nedostaví ke svému praporu, má být zakován do želez.
53. Kdykoli se má vyrazit na pochod, má každý následovat svůj prapor. Kdokoli se bez povolení opozdí, má být potrestán.
54. Pokud to pak provedou z důvodu vzpoury, pak, jakkoli je jich hodně nebo málo, mají být popraveni.
55. Kdokoli uteče od svého praporu, ať již rodák nebo cizinec, a nebrání jej do konce svých sil tak dlouho, dokud je v ohrožení, má být potrestán smrtí.
56. Pokud někdo uprchne v poli od svého praporu, má zemřít. Zabije-li ho pak někdo z jeho spolubojovníků, má tento vyjít bez trestu.
57. Každý se má na pochodu držet ve své řadě a zástupu, a nemá ostatním překážet v jejich seřazení. Nikdo se také nemá zpozdit, nebo nasedat na koně nebo vůz. Provinilci mají být potrestáni úměrně místu a době provinění.
58. Kterýkoli regiment by nejdříve zaútočil na nepřítele, a pak by ustoupil, aniž by s nepřítelem zkrřížil zbraně, se z toho má zodpovídat před polním soudem.
59. Pokud by k tomuto dal podnět důstojník, má být veřejně zbaven cti, a následně vyhnán z tábora.
60. Pokud však budou shledáni vinnými jak důstojníci, tak i vojáci, mají být důstojníci potrestáni tak, jak bylo řečeno dříve. Z vojáků pak má být každý desátý pověšen a zbytek pak má být odsouzen k tomu, aby vynášel z tábora veškerý nepořádek, a to do té doby, dokud nevykonají nějaký čin, za který by si zasloužili odpuštění, načež mají být očištěni od jejich předchozího selhání. Pokud však kdokoli se svědectvím deseti mužů dokáže obhájit, že neztratil kuráž, bude volný.
61. Pokud se naskytne taková příležitost, že prvního, kdo uprchne, někdo zabije, tak ten, kdo zabil, bude bez trestu. Pokud pak ten, kdo prchá, unikne, a bude nalezen později, má být prohlášen za zrádce a vyhnán z tábora. Následně pak kdokoli, kdo by ho zabil, nemá být za tento čin nikdy volán k odpovědnosti.
62. Kdykoli je pak příležitost k dobytí hradu, města nebo šance, pak ten, kdo ustoupí dříve, než použil svůj meč a vyměnil si údery s nepřítelem, pokud je to pro něj možné, a ustoupí dříve, než dokud je silou vyhnán, má být potrestán tak, jak mu vyměří soud.

63. Jakýkoli praporečník by pak utekl ze svého místa, ať je jím baterie, šance nebo reduta, dokud třikrát nečelil útoku nepřítele, aniž by mu byla poskytnuta pomoc, má být potrestán tak, jak bylo řečeno dříve.
64. Pokud jakýkoli regiment, oddíl nebo kompanie odmítne postoupit proti nepříteli a zaútočit na něj, nýbrž pro svou zbabělost zůstane stát za svými druhy, má být potrestán, jak bylo řečeno dříve.
65. Pokud jakýkoli regiment, oddíl nebo kompanie zahájí vzpouru, mají být potrestány, jak bylo řečeno dříve. První původce má být popraven, a další účastníci mají být potrestáni dle výroku soudu.
66. Pokud jakýkoli regiment, oddíl nebo kompanie uprchne z bitevního pole, má se za to třikrát zodpovídat (vždy po šesti týdnech) před soudem. Pokud pak může být prokázáno, že se nezachovaly správně a porušily přísahu, mají být prohlášeny za zrádce a všechen jejich majetek má být zkonfiskován, nezávisle na tom, zda se k soudu dostaví, nebo ne. Pokud se nedostaví, má jim být určen počet dnů, a v této lhůtě se mají svobodně dostavit před soud, aby se před ním zodpovídaly. Pokud se očistí od provinění, budou volné. Pokud ne, mají mít určitou lhůtu na to, aby odešly. Po uplynutí této lhůty, pakliže budou zatčeny, mají být potrestány tak, jak to určí soud.
67. Pokud by jakýkoli regiment, oddíl nebo kompanie jednaly s nepřítelem, nebo by s ním uzavřely jakoukoli dohodu (bez schválení Našeho, našich generálů nebo hlavního velitele v Naší nepřítomnosti), tak jakýkoli důstojník, který se tímto proviní, má být popraven a jeho majetek má být zabaven. Z vojáků pak má být každý desátý pověšen, zbytek pak potrestán tak, jak bylo uvedeno dříve.
68. Kdokoli je pak podezřelý z téhož, s tím má být také stejně zacházeno, tedy tak jako s tím, kdo uprchl, a jeho majetek má být zabaven.
69. Kdokoli by se pak nacházel ve společnosti výše zmíněných, a může se od tohoto zločinu očistit a prokázat, že udělal vše, co bylo v jeho silách, aby tomu zabránil, má být od nás odměněn úměrně důležitosti svého činu.
70. Kdokoli by se pak domlouval s nepřítelem, a to bez svolení Našeho, našich generálů nebo místodržících, má zemřít.
71. Pokud by bylo prokázáno, že by někdo předal nepříteli soukromou zprávu, ať pomocí dopisu nebo jinak, a to bez našeho povolení, jak bylo řečeno dříve, má zemřít.
72. Ti, kteří předají jakoukoli pozici nepříteli, pokud to nečinili z příčiny velkého hladu nebo nedostatku munice, mají, jakmile se jedná o místodržícího a důstojníky, zemřít. Vojáci pak mají mít ležení mimo tábor a bez jakýchkoli zástav a mají z tábora odstraňovat veškeré odpadky. Takto s nimi má být zacházeno do té doby, dokud nečiní nějaký mimořádný čin, za který by jim byla jejich předchozí zbabělost prominuta.
73. Jakíkoli vojáci, kteří by nutili místodržícího k tomu, aby vydal svou pozici, mají pro to provinění zemřít. Dále pak, jakíkoli vojáci nebo důstojníci, kteří by s předchozími souhlasili, mají být potrestáni

následovně: Všichni důstojníci mají zemřít, a z vojáků má být každý desátý oběšen, a jejich majetek má být zabaven. Pokud by však trpěli takovým hladem, že by to pro ně byla otázka záchranu života, a byli by bez jakékoli naděje na pomoc, nebo byli tak tlačeni nepříteli, že by jejich pozice vbrzku padla, oni nasadili své životy a neměli naději na záchranu, má je náš generál se svou radou buď osvobodit, nebo odsoudit podle jejich skutků.

74. Pokud by se jakýkoli počet vojáků, a to bez dovolení svého kapitána, shromáždil, aby uzavřel nějakou úmluvu, nebo by se mezi sebou radili, pak jakýkoli nižší důstojník, který by byl součástí této skupiny, má být popraven. Vojáci pak mají být potrestáni stejně, jako by předali svou pozici nepříteli. Stejně tak nemají mít vojáci nikdy volnost k tomu, aby se mezi sebou radili, a žádný kapitán nemá k tomuž svolit. Pokud by takové porady trpěl, má za to stanout před soudem.
75. Pokud by měl být někdo před ostatními dotazován, a zavolal by si na pomoc své krajany nebo někoho jiného, aby se pomstil, spíše než aby se obhájil, má být popraven. Kdokoli by pak takovému pomáhal, má být potrestán jako vzbouřenec.
76. Kdokoli by nepříteli dal nějakou radu, ať již jakýmkoli způsobem, má zemřít.
77. Stejně tak každý, kdo by předal nepříteli jakékoli znamení nebo jinou věc.
78. Každý pak má přebývat tam, kde mu bylo určeno, ať již ve městě nebo v táboře. Kdo tak neučiní, bude potrestán jako vzbouřenec.
79. Kdokoli by odhodil svou zbraň, ať již v poli nebo jinde, má být vlečen skrze tábor, načež má bydlet vně tábora. Dále se má pak starat o čistotu ulic, dokud se nějakým významným činem nevykoupí.
80. Kdokoli by prodal nebo zastavil svou zbraň nebo jakoukoli část výzbroje, nebo také sekeru, lopatu, krompáč nebo jinou táborovou nezbytnost používanou v poli, tomu má být při prvním a druhém přestoupení vyměřeno bití, při třetím přestoupení pak má být potrestán jako za krádež. Kdokoli by pak danou věc koupil nebo vzal do zástavy, ať již jde o vojáka nebo markytána, má nejdříve přijít o daný obnos, a pak být potrestán stejně, jako ten kdo věc prodal.
81. Ten, kdo úmyslně poškodí něco z výše zmíněných zbraní nebo výstroje, má škodu nahradit, a pak má být držen o chlebu a vodě, případně mu má být vyměřen jiný trest podle rozhodnutí soudu.
82. Ten, kdo by obdržel zprávu o zákazu, a přesto by koupil nebo prodal nějakou věc, má o danou věc přijít, a pak má být potrestán tak, jak bylo řečeno výše.
83. Nikdo, kdo byl již jednou prohlášen zrádcem, ať již v domovině nebo v poli, nebo ten, kdo čeká na kata, nemá být již nikdy trpěn u žádné kompanie.
84. V pevnosti ani v táboře nemají být povoleny žádné souboje nebo bitky. Pokud je někdo k souboji vyzván, má být rozhodnuto důstojníky regimentu, jestli má být ten, kdo k souboji vyzval, souzen před polním soudem. Pokud by jakýkoli kapitán, poručík nebo praporečník trpěli, nebo dali svolení

vojákům, kteří jsou jim podřízeni, aby se účastnili souboje, a nebránili mu, mají nejdříve pro toto provinění zaplatit pokutu, a následně mají být v kompanii degradováni na pozici reformado (důstojník bez hodnosti) nebo obyčejného vojáka. Pokud ale došlo k poranění, mají být potrestáni stejně, jako ten, kdo ranil.

85. Kdo za použití násilí zneužil ženu, a bylo mu to prokázáno, má být popraven.
86. Žádná děvka nemá být v táboře trpěna. Pokud má však někdo u sebe vlastní ženu, má na to právo. A pokud bude u někoho nalezena nesezdaná žena, ten u koho byla, ji buď musí pojmout za zákonitou manželku, nebo musí být přinucen se jí zbavit.
87. Nikdo nemá založit požár, ať již ve městě nebo vesnici na našem území. Pokud tak někdo učiní, má být potrestán podle závažnosti svého provinění, podle toho, jak rozhodne soud.
88. Žádný voják nesmí založit požár ve městě nebo vesnici na nepřátelském území, pokud k tomu nedostane rozkaz svého kapitána. Stejně tak, žádný kapitán nemá k tomuto vydat rozkaz, pokud mu to nebylo nařízeno Nami nebo našim generálem. Kdo učiní opak, má se zodpovídat před generálskou válečnou radou podle velikosti svého provinění, a pokud bude prokázáno, že byl tento čin k naší škodě a ku prospěchu nepřítele, má být popraven.
89. Žádný voják nemá pod trestem smrti drancovat nikde, kde se to dotýká našich poddaných, a to jak na pochodu, tak v pevnosti, v táboře nebo kdekoli jinde.
90. Ten, kdo zbije hostitele nebo domácí služebníky tam, kde je ubytován, má být v prvních dvou případech zakut do želez a být držen o chlebu a vodě, podle míry svého provinění. Pokud způsobil velkou újmu, má být potrestán podle rozhodnutí soudu.
91. Nikdo nemá uškodit komukoli, kdo přiváží zásoby do tábora, hradu nebo pevnosti, nebo složit jejich zboží z koní a koně silou odehnat. Kdokoli by tak učinil, má být popraven.
92. Ti, kteří by bez povolení drancovali naše nebo cizí země, nebo by olupovali ty, kdo přivázejí zásoby do tábora nebo pevnosti, mají být potrestáni stejně jako v případě krádeže.
93. Dá-li Bůh a podaří se nám porazit nepřítele, ať již v poli nebo u tábora, má každý, kdo byl určen, pronásledovat nepřítele, a nikdo nemá začít drancovat tak dlouho, dokud je možné pronásledovat nepřítele, tedy po takovou dobu, dokud není jistě poražen. Poté pak může být vypleněn tábor nepřítele, a každý voják může vzít cokoli, co našel ve svém obydlí. Nikdo však nesmí vzít nic, co náleží do obydlí někoho jiného, a má se spokojit s tím, co sám najde.
94. Pokud někdo začne drancovat dříve, než je k tomu vydáno svolení, může ho kterýkoli jeho důstojník beztrestně zabít. Zejména, pokud se z důvodu jejich plenění stane neštěstí, pak mají být všichni popraveni. Pokud pak jejich příčinou nenastane žádná škoda, mají být na jeden měsíc zakuti do želez a žít po tu dobu o chlebu a vodě. Veškerý takto naloupený majetek pak má připadnout nejbližší nemocnici. Stejně má být potrestán ten, kdo plení jiné než své obydlí.
95. Když je dobytá pevnost nebo jiné opevněné místo, nemá nikdo rabovat, dokud nejsou obsazena i všechna místa, kde je ubytován nepřítel, dokud všichni nepřátelé nesložili zbraně a dokud nejsou všechna obydlí přidělena příslušným jednotkám. Kdo toto poruší, bude potrestán, jak bylo uvedeno dříve.

96. Nikdo se nemá pokoušet plnit kostel nebo špitál, i když byla pevnost dobyta útokem, pokud k tomu nedostal rozkaz, nebo pokud tam neutekli vojáci nebo měšťané, aby pak odtud kladli odpor. Kdo se to odváží porušit, bude potrestán, jak bylo určeno dříve.
97. Nikdo nemá podpálit kostel, špitál, školu nebo mlýn, nebo je jakkoli poškodit, pokud k tomu nedostal rozkaz. Nikdo také nemá týrat církevní osoby, starce, ať již muže nebo ženy, panny nebo děti, pokud na ně tito dříve nevztáhli zbraně. Kdo toto přestoupí, bude potrestán podle výroku soudu.
98. Žádný voják nemá poškodit jakýkoli kostel, univerzitu, školu nebo špitál, nebo vyhrožovat násilím církevním osobám, případně jim být jakýmkoli způsobem na obtíž v okamžiku, kdy je u nich ubytován, a také od nich nemá vymáhat kontribuci. Žádný voják také nemá překážet nebo urážet žádnou osobu v plnění jejich svatých povinností nebo výuce náboženství. Kdo toto poruší, má být popraven.
99. Při ubytování ve městě má být každému vojákovi určeno obydlí a vydáno potvrzení, a to skrze konšely nebo starostu. Žádný velitel pak nemá do této činnosti zasahovat. Také nemá žádný velitel nebo voják vymáhat nebo získávat od měšťanů cokoli nad rámec toho, co určil král nebo jeho generál, aby bylo vydáváno.
100. Žádný měšťan nebo venkovan nemá být při kontribuci nebo ubytování vojáků nucen k tomu, aby vojákům nebo důstojníkům poskytoval více, než co je určeno královským výnosem. Tedy, nemá poskytovat více než prostor pro ubytování, palivové dřevo, svíčky, ocet a sůl, čemuž má být rozuměno tak, že poddůstojníci, tedy seržanti a desátníci, stejně jako jejich podřízení a běžní vojáci, se mají u společného ohniště a svícnu, u kterého táboří, střídat, a takto vykonávat vše, co potřebují.
101. Pokud mají plukovníci nebo další vyšší velitelé služebníky a doprovod, mají být tito vydržováni na náklady těchto důstojníků, a nikoli měšťanů nebo místní drobné šlechty.
102. Žádný velitel nemá brát jakékoli obydlí pod svou ochranu, nebo o své vůli vystavit potvrzení o tom, že má být obydlí volné, pokud mu nebylo takové povolení přímo vydáno. Také nesmí přijmout žádný úplatek nebo dar, aby jakkoli zasáhl do záležitostí spojených s ubytováním jemu podřízených vojáků. Pokud si někdo zaslouhuje ochranu, má mu být poskytnuta podle královských nařízení.
103. Obvyklé dávky mají být měšťany odváděny pouze velitelům a vojákům, kteří jsou přítomni. Těm, kteří jsou pryč, nemá být poskytováno nic.
104. Nově odvedení vojáci nemají dostávat žádné zaopatření, dokud neabsolvuji mustrování.
105. V žádném jiném domě nemá být vojákům poskytováno zaopatření, než v tom, v kterém mají být ubytováni. Pokud pak vojáci něco vezmou silou odjinud, mají to nahradit.
106. Pokud jakýkoli důstojník, voják nebo markytán cestují krajinou, nemají mu obyvatelé povinnost poskytovat vozy, poštovní koně nebo zásoby, pouze pokud by za ně zaplatil nebo měl pověření vydané králem nebo generálem.
107. Žádný voják nesmí opustit svůj prapor a přejít pod jiného plukovníka nebo do jiné posádky. Také se nesmí toulat krajinou bez toho, aby měl plukovníkovo pověření, že je v jeho službách. Pokud to někdo poruší, má každý právo zajmout jej a odeslat do nejbližší královské posádky, kde má být provinilec vyslechnut a úměrně svému provinění potrestán.

108. Kdokoli má řádnou propustku, je povinen ji nikdy nezneužít ke svému prospěchu, nebo s její pomocí provádět jakékoli podvody. Jakmile by někdo s její pomocí něco ukradl, nebo byl nalezen s cizím dobyt看em nebo zbožím, mají obyvatelé právo vztáhnout na něj ruku a odvést jej do nejbližší posádky. Zvláštní pozornost má být věnována tomu, že pokud má zajatec u sebe v daný okamžik jakékoli dopisy, mají být tyto bez zpoždění a bezpečně doručeny.
109. Naši poslové a poštáři, i když mají řádné propustky k tomu, aby cestovali, nemají najatými poštovními koňmi jezdit dále, než do další poštovní stanice. Pokud by si tyto koně z jedné nebo další stanice ponechali, nebo je příliš rychlou bezdůvodnou jízdou vyčerpali, jsou povinni koně navrátit nebo nahradit, co způsobili. Stejně zásady se mají dodržovat v okamžiku, kdy se náš regiment nebo jednotka má přesunout z jednoho tábořiště do druhého, zvláště když mají být najati poštáři nebo povozy pro přepravu zboží, zbraní a munice.
110. Knížecí a šlechtické rody, které nemají potřebu najímat si pro ochranu před nepřítelem strážce, nemají být k tomu nuceny.
111. Dále pak, pod hrozbou těžkými tresty, nemá žádný důstojník nebo voják o své vůli zadržovat nebo zatýkat jakéhokoli panského úředníka, jakéhokoli šlechtice, státního radu, konšely nebo měšťské radní, nebo také jakékoli venkovany, ani na nich nemá páchat násilí.
112. Pocestní nebo jiní příchozí, kteří přicházejí se svými záležitostmi za posádkou nebo na místo k výcviku, nemají být za žádných okolností obtěžováni, nemá jim být ubližováno a nemá od nich být vymáhána kontribuce.
113. Naši velitelé mají chránit venkovany a rolníky, kteří se zachovávají řádně, a nemají trpět, aby jim někdo překážel v práci.
114. Žádný velitel nebo běžný voják nemá, ať již ve městě, v posádce nebo v místě výcviku, vymáhat cokoli od těch, kdo těmito místy procházejí, a také nemají uvalovat cla nebo poplatky na jakékoli dovážené nebo vyvážené zboží. Také nemají překážet pánovi tohoto místa při vybírání předepsaných cel a poplatků, ale naopak to podporovat.
115. Pokud by se jakýkoli z našich velících důstojníků při jakémkoli přesunu nebo pochodu do dalšího tábořiště, a jakékoli vojáci, ať již jízdní nebo pěší, zpozdili, nemají mít právo vymáhat kontribuce, které dříve sloužily k udržování tohoto tábora, a naopak mají být tvrdě potrestáni za to, že se za armádou opozdili.
116. Cokoli by nebylo obsaženo v těchto člancích, ale odporu je vojenské disciplíně, nebo je bezdůvodně ke škodě zemi, která se ničím neprovinila, a také jakékoli přestoupení těchto vojenských řádů, má být několika veliteli posouzeno, aby bylo dosaženo spravedlnosti nebo aby byly vyměřeny tvrdé tresty. Pokud toto neprovedou, mají být sami povinni zjednat nápravu.
117. Každý se má při výkonu svých povinností řídit těmito články, a s jejich pomocí se má naučit, jak se vyhýbat pokleskům nebo nebezpečí.
118. Pokud by se některému z vojáků naskytla možnost získat volnou kořist, a to v jakémkoli hradu, městě, pevnosti nebo táboře, a také co se týče jakýchkoli děl, munice k nim a zásob, které by tam byly

nalezeny, mají být tyto věci dány pro Naši potřebu, a ostatní má být ponecháno vojákům. Avšak, desátý díl z takto nabytých věcí má být věnován nemocným a zmrzačeným vojákům ve špitálech. Všichni zajatci pak mají být předvedeni před nás, a pokud je mezi nimi někdo význačný, u koho bychom měli zájem, aby vstoupil do našich služeb, nabídneme přiměřenou odměnu tomu, kdo ho zajal, podle význačnosti dané osoby. Zajatce nižší důležitosti si pak mohou ponechat ti, kdo je zajali, a s dovolením jejich generálů pak za ně mohou vymáhat výkupné. Bez tohoto svolení však pod trestem smrti nemůže nikdo výkupné vymáhat.

119. Pokud bude někdo nalezen opilý v nepřátelském táboře, a to dříve, než se nám protivník plně vydá na milost, a pokud takový odložil zbraně, může provinilce kdokoli beztrestně zabít. Vždy však musí být podáno dobré svědectví, že byl dotyčný opilý. Když pak takový voják unikne a zachrání si život, a vyjde najevo, že došlo k újmě na našich věcech skrze jeho opilost, má být z té příčiny popraven. Pokud však nebyla způsobena žádná škoda, má být i přesto zakován na jeden měsíc do želez, a má žít v bídě o chlebu a vodě.
120. Všichni vojáci se mají povinně dostavit na všeobecná mustrování v den a hodinu, které byly určeny. Žádný plukovník nebo kapitán, ať již jízdy nebo pěchoty, nemá držet své muže z dohledu, aby nebyli mustrování v okamžiku, kdy si je má vedoucí mustrování záměr prohlédnout. Pokud se pak někdo odmítne dostavit, má s ním být zacházeno jako se vzbouřencem.
121. Žádný plukovník ani kapitán nesmí půjčit své vojáky jinému pro mustrování, aby tyto jednotky budily dojem, že jsou jejich počty úplné. Kdo zfalšuje mustrování, má se z toho zodpovídat před vojenským soudem, kde pokud bude shledán vinným, má být prohlášen za zrádce, být vyhnán z tábora a jeho prapor už nemá být nikdy rozvinut.
122. Jakýkoli voják, který se nechá najmout, aby běžel uličkou, a to třikrát, má být sťat. Pokud toto kapitán trpí nebo k tomu své vojáky nabádá, má zaplatit pokutu.
*Běh uličkou - jedná se o trest, kdy ten, kdo se provinil, má proběhnout mezi vojáky regimentu, přičemž každá polovina z nich stojí na jedné straně. Všichni pak mají v rukách rákosky nebo hole, aby potrestali provinilce. Z tohoto trestu se mnoho lidí vykupuje pomocí peněz nebo pití.
123. Pokud si jakýkoli jezdec půjčí koně, zbroj, pistole, sedlo, meč nebo řemení, aby s nimi prošel mustrováním, má být vše, co si půjčil, navráceno, načež má být jak ten kdo si věc půjčil, tak ten, kdo ji poskytl, vyhnán z tábora. Polovina částky za propadnuté věci pak má být odvedena kapitánovi, a druhá polovina jako pokuta.
124. Pokud může být prokázáno, že jezdec úmyslně ublížil svému koni, má být tento prohlášen za zrádce, přijít o koně a být vyhnán z tábora.
125. Všichni vojáci, ať již jezdci nebo pěší, se mají zúčastnit volného mustrování, k čemuž však nemůže dát pokyn pouhý kapitán. Také nemají dostat výplatu, dokud nejsou mustrování před Naším vedoucím mustrování.
126. Žádný voják, ať již jízdní nebo pěší, nemá být vyřazen z vojska plukovníkem, kapitánem nebo jiným nižším důstojníkem. Také se nemá provádět to, že by ti, kdo svolají vojáky k volnému mustrování, nechali tyto přísahat, že mají sloužit až do dalšího mustrování. Toto neplatí, pokud se jedná o bolné

mustrování, kde může vedoucí mustrování nebo plukovník vystavit vojákovi propustku pro volný odchod.

127. Pokud jakýkoli cizí voják zatouží po propustce v libovolném městě nebo posádce, jakmile nepřítel ustoupil, má ji dostat. To však neplatí, pokud ještě zbývají činnosti, které je potřeba vůči nepříteli provést.
128. Pokud jakýkoli voják nebo krajan zatouží po tom, aby odešel z armády, má to oznámit vedoucímu mustrování, který, pokud shledá, že je dotyčný nemocen, zmrzačený nebo odsloužil dvacet let, nebo v bitvě desetkrát čelil nepříteli a může to prokázat, může dotyčného propustit.
129. Pokud plukovník nebo kapitán, ať již jízdy nebo pěchoty, vydá propustku, jinou než jaké byly zmíněny dříve, má být potrestán stejně, jako při jiných proviněních. Ten, kdo takovou propustku obdržel, pak má být potrestán odnětím tří měsíčních platů, a dále má být měsíc držen ve vězení o chlebu a vodě.
130. Žádný plukovník nebo kapitán, ať již jízdy nebo pěchoty, nemá právo na to, aby propustil svého vojáka domů ze služby v poli bez vědomí generála nebo hlavního velitele. Kdokoli by učinil opak, má být potrestán ztrátou tří měsíčních platů, a dále má být uvržen na jeden měsíc do vězení o chlebu a vodě.
131. Žádný kapitán, ať již jízdy nebo pěchoty, nemá právo opustit svůj tábor nebo pevnost, aby požadoval svou výplatu, bez svolení generála nebo místodržícího. Kdo tak učiní, má být sesazen ze své pozice a následně vyhnán z tábora.
132. Žádný kapitán, ať již jízdy nebo pěchoty, nemá zadržovat nic, co náleží vojákům. Pokud si pak na toto bude kterýkoli z vojáků stěžovat, má se z toho kapitán zodpovídat před soudem, kde, pokud bude shledán vinným, má být potrestán stejně jako v případě jiných proviněních. Totéž platí, pokud se díky jeho zanedbání vojáci vzbouří, jsou nemocní, trpí hladem nebo vydají jakoukoli pevnost, i zde se má zodpovídat za všechna příkoří, kterým měl být schopen nebo mohl zabránit.
133. Pokud kapitán půjčí svým vojákům peníze, a má zájem získat je zpět, má se zápůjčka odehrát za svědectví vedoucích mustrování, aby bylo zaručeno, že to nepřekáží nebo nevede k zanedbání služby.
134. Pokud se příležitostně stane, že výplata není v táboře vydána v příslušný čas určený komisaři, má každý voják v mezidobí setrvat ve službě, s tím, že má být dohlédnuto na to, aby měli dostatek potravy pro daný okamžik, a že jim má být zbytek platu doplacen, jakmile to jen bude možné, tak jak to bylo určeno ve smlouvě.
135. Je velmi důležité, aby jak naši vojáci, tak i jiní poddaní, byli souzeni spravedlivě.
136. Z tohoto důvodu byl král ustaven Bohem coby svrchovaný soudce, a to jak v poli, tak i ve vlasti.
137. Nyní, s ohledem na nejrůznější okolnosti, které mohou nastat, jeho jednotlivá rozhodnutí mohou být příliš neurčitá, aby postihla každou jednotlivou okolnost. Proto je nezbytné, aby v táboře, tak jako

kdekoli jinde, byl ustaven soudní dvůr, aby rozhodoval ve všech věcech, které jsou sporné, a také, aby dohlédl, že Naše vojenské řády jsou všemi osobami dodržovány, tak jak je to jen možné.

138. Příkazujeme tedy, aby byl ustaven dvojí soud, nižší a vysoký soud.
139. Nižší soud má být ustaven v regimentech, ať již jízdních nebo pěších, a to tak, aby měl každý regiment vlastní nižší soud.
140. V regimentech jízdy má být předsedou soudu plukovník, v jeho nepřítomnosti pak kapitán naší vlastní tělesné stráže. Spolu s ním mají zasednout tři kapitáni, tři poručíci, tři korneti a tři kvartýrmistři, což dohromady i s předsedajícím soudem tvoří třináct osob.
141. V regimentu pěchoty má být předsedajícím soudem plukovník, a v jeho nepřítomnosti podplukovník. Dále mají u tohoto soudu zasedat dva kapitáni, dva poručíci, dva praporečníci, čtyři seržanti a dva kvartýrmistři, tedy celkově i s předsedou mají opět zasedat ve třinácti.
142. U našeho vysokého vojenského soudu má být předsedou generál, a v případě jeho nepřítomnosti polní maršál. Pokud je pak generál přítomen, mají spolu s ním zasedat jako první polní maršál, následně generál dělostřelectva, generální seržant major, generál jízdy, generální kvartýrmistr, a následně po nich všichni vedoucí mustrování a všichni plukovníci, v jejich nepřítomnosti pak podplukovníci. Tito všichni pak mají zasednout, pokud se jedná o věc velmi velké důležitosti nebo váhy.
143. Kdykoli pak má zasedat vysoký soud, má dodržovat tento pořádek: Náš generál jako předseda má sedět sám v čele stolu, po jeho pravici Náš polní maršál, a po jeho levici pak generál dělostřelectva. Další v pořadí na pravé straně má být generální seržant major, a na levé straně generál jízdy. Dále pak mají na jedné straně zasednout všichni generální kvartýrmistři, a na druhé straně všichni vedoucí mustrování. Dále pak po nich mají zasednout všichni plukovníci, a to podle pořadí uvedeného dále. Prvním má být plukovník regimentu Naší tělesné stráže, a dále pak plukovníci podle svého služebního stáří. Pokud se stane, že bude přítomna jakákoli významná osoba, která je našim poddaným a dobře rozumí dané věci, může tato zasednout v pořadí za těmito důstojníky. Jako poslední zasednou plukovníci cizích národností, a to opět podle svého služebního stáří.
144. Všichni tito soudci, ať již nižšího nebo vysokého soudu, mají pod holým nebem přísahat před Bohem Všemohoucím, že budou nezrušitelně dodržovat přísahu našemu královskému majestátu, a mají před Bohem přísahat na evangelium toto: Nyní i v budoucnu budu soudit vše podle práva, daného Zákony Božími, zákony naší země a těmito vojenskými řády, spravedlivě a ve všech věcech tak, jak mi Bůh Všemohoucí dá možnost poznat. Nikdy pak, ať již pro zisk nebo z důvodu nenávisti, ze známosti, zlého záměru nebo zlosti, nebo kvůli jakémukoli daru nebo úplatku, nebudu soudit nesprávně, ale budu soudit tak, aby byl volný ten, kdo má být volný, a shledán vinným ten, kdo je vinen, a budu pevně dodržovat tuto přísahu, aby pak stejně pomohl mému tělu i duši Bůh, dlící na nebi i na zemi, v den mého posledního soudu.

145. Soudci vysokého soudu mají takto složit přísahu tam, kde se poprvé vojsko utáboří. Generál spolu s těmi, které určí, se mají dostavit na zvolené místo, tedy buď před jeho ležení, nebo jinam. Tam má námi určený důstojník přísahat jako první, a po něm i všichni ostatní.
146. Jakmile si mají předsedové nižších soudů vyslechnout dříve uvedenou přísahu, má jim být nejdříve přečtena, načež mají všichni pozvednout ruce a přísahat, že ji budou dodržovat. Stejně tak, pokaždé kdy má být svolán soud v regimentu, má být dříve uvedená přísaha přečtena přede všemi, kdo mají u tohoto soudu zasedat, a ti pak mají také pozvednout ruce a slíbit, že budou tuto přísahu dodržovat.
147. U Našeho vysokého soudu má být určen jeden čestný sekretář, který má vést pečlivý záznam všech jednání, která budou probíhat, a to jak ohledně záležitostí týkajících se bitev, šarvátek věcí v táboře nebo čehokoli jiného. O tom všem má pořádat záznam, jak co se týče data, místa a času, tak co se týče všech okolností, které nastaly. Také má zaznamenat všechny rozsudky, které byly potvrzeny Naším generálem. Také má mít na pomoc u sebe dva úředníky nebo notáře, kteří mají všechny tyto záznamy přepisovat, a kteří mají vést seznam o všech výrocích, které generál se svým válečným soudem vydali v platnost, a také seznam všech dopisů, ať již poslaných nebo přijatých.
148. U vysokého soudu má být dále jeden místopředseda, který má velet soudním sluhům (sergeants of arms), jejichž povinností je spravit všechny soudce o tom, že se mají dostavit v daný čas a na dané místo, a také jim mají sdělit, kdo je žalobce a žalovaný.
149. U našich nižších soudů má být určen jeden čestný úředník nebo sekretář, který má provádět totéž, co je povinností sekretáře u vysokého soudu.
150. Naš vysoký soud má také dbát na to, aby poskytl slyšení a rozsoudil všechny trestní věci, a zejména pak ty, týkající se spiknutí a zrady, ať již provedené nebo plánované, proti naší osobě nebo našim generálům, a to ať spáchané slovem nebo skutkem. Za druhé, pokud by někdo vedl neuctivé řeči proti našemu královskému majestátu, za třetí pak ty, kdo by se radili s nepřítelem, aby mu vydali jakýkoli tábor, hrad, město, vojáků nebo loďstvo, a to jakýmkoli způsobem. Za čtvrté ty, kdo by se jakýmkoli způsobem podíleli na takovéto zradě, a nedali o tom zprávu. Za páté ty, kdo by si dopisovali nebo sdíleli jakékoli zprávy s nepřítelem, za šesté pak ty, kteří by měli záměr uškodit naší zemi. Za sedmé ty, kdo by mluvili neuctivě o naší osobě, našich generálech nebo záměrech, a za osmé ty, kteří by měli záměr zradit naše generály nebo jim podřízené důstojníky, nebo o nich mluvili neuctivě.
151. Ve všech věcech mezi důstojníky a jejich vojáky, pokud budou mít tyto podezření, že nižší soud není nestranný, mohou se odvolat k vysokému soudu, který má danou věc rozhodnout.
152. Pokud je jakýkoli šlechtic nebo důstojník předvolán před nižší soud, ať již v jakékoli záležitosti, která se týká jeho života nebo cti, má tato věc být rozhodnuta vysokým soudem.
153. Ve všech civilních věcech projednávaných u nižšího soudu, pokud pokuta přesahuje pět set tolarů nebo sedmdesát pět liber a jedna ze stran si bude stěžovat na nespravedlivý výrok, může se tato odvolat k vysokému soudu, pokud takovou nespravedlnost může prokázat.
154. Ve všech ostatních věcech, ať již civilních nebo trestních, má o věci vždy rozhodovat nižší soud, kde má být věc vyslechnuta, a cokoli bude díky dostatečným důkazům prokázáno, má být zaznamenáno.

155. U jakékoli trestní věci, která bude projednávána u nižšího soudu, přikazujeme, aby byl výrok přednesen generálovi, přičemž exekuce nemá být vykonána do té doby, dokud ji nepotvrdí. Pokud však budeme Sami přítomni, má být ta věc předložena Nám, a má být provedeno to, co sami posoudíme jako prospěšné.
156. U našeho vysokého soudu má být žalobcem generál nebo jeho generálporučík, tento se má pak pečlivě držet dané žaloby, aby o ní mohl lépe spravít členy soudu, kteří mají vynést rozsudek. Pokud se jedná o záležitost vedenou proti Nám osobně, pak má vést obhajobu před soudem Náš osobní advokát.
157. Stejně mají svou činnost vykonávat žalobci u nižších soudů při regimentech, tedy, že mají žalobci povinnost spravít soud o každém přestoupení těchto vojenských řádů, podle kterých má být provinilec potrestán.
158. Pokud by byla jakákoli pokuta vyměřena podle těchto vojenských řádů dříve zmíněnými soudci, a byla vymožena, má být rozdělena na tři části. Naše část pak má být rozdělena podle uvážení několika kapitánů jízdy nebo pěchoty, jejichž důstojníky nebo vojáky byla zaplacená. Pokuta zaplacená kapitány pak má připadnout jejich plukovníkům, a pokuta uhrazená plukovníky pak jejich generálům. Další dva díly pak mají připadnout buď protistraně v soudním sporu, soudu, pokud není komu ji odvést, přičemž tato výjimka se vztahuje na případy zrady. Náš dar důstojníkům pak má být chápán tak, že jim má pomoci vydržet službu v poli, dokud se nenavrátní do vlasti, načež se na ně budou opět vztahovat zemské zákony, stejně jako na všechny ostatní obyvatele.
159. Kdykoli by pak zasedal náš vysoký soud, má to být dvě hodiny předem oznámeno po celém táboře, že bude souzena a pod nebem rozhodnuta daná trestní věc. Pokud pak má být rozhodováno v civilním sporu, může soud zasedat ve stanu nebo kdekoli jinde. Vojáci se pak mají shromáždit na místě, kde má soud zasedat, a nikdo se nemá příliš přiblížit stolu, u kterého budou soudci zasedat. Nyní má jako první z generálského ležení vyjít generál, a za ním, vždy po dvojicích, jeho přísedící, a mají podle dříve určeného pořadí zasednout u soudu. Sekretář pak má zasednout u dolního konce stolu, kde má také vést pečlivý záznam všeho, co bude před soudem řečeno. Následně má generální žalobce zahájit řeč uvedením žaloby proti obviněným, a druhé straně má být doboleno hájit se, dokud nebudou soudci zevrubně spravěni o všech věcech.
160. Pokud má soud zasedat v domě nebo ve stanu, má být dodržováno stejné pořadí počínaje generálem, a také mají všichni zasednout stejně, jak bylo řečeno dříve.
161. Jakmile bude daná věc zevrubně prozkoumána a posouzena podle její důležitosti, a celý soud se shodne na výroku, má vyhlásit své rozhodnutí v dané věci, aby bylo veřejně čteno před všemi vojáky, přičemž má být vždy pamatováno na prosazování Královy vůle a jeho milosrdenství.
162. Naše nižší soudy mají zasedat stejným způsobem, zohledňujíc to, že soud příslušného regimentu má zasedat v táboře tohoto regimentu.
163. U nižších soudů pak má být dodržován obdobný způsob zasedání, tedy, že má nejdříve zasednout sám na lavici na kraji stolu předseda soudu, a následně po stranách kapitáni, poručíci a praporečníci, a to v takovém počtu, aby se mohli důkladně poradit o dané věci. Jako poslední má ke spodnímu okraji stolu zasednout písař. Jedna strana sporu má pak stát po jedné straně, a druhá naproti.

164. Jakmile je vynesena rozsudek, má předseda soudu povstat, stejně tak jako všichni ostatní, kdo s ním zasedali. Pokud pak bylo našim generálem určeno, že má jedna ze stran ztratit hlavu, ruku a podobně, má rozkázat žalobci, aby odvedl odsouzeného do vězení, což, jakmile tento vykoná, má zavolat kněze, aby odsouzeného navštívil, a udělil mu přijímání. Pokud byl však takový výrok vynesena některým z nižších soudů, má být v Naší nepřítomnosti přezkoumán generálem, který může buďto udělit milost, nebo rozsudek potvrdit.
165. Žádný nadřízený důstojník, plukovník nebo kapitán, ať již jízdy nebo pěchoty, se nemá přimlouvat za nikoho, kdo byl podle práva soudem odsouzen, a to ať již pro jakýkoli zločin, nebo pro nedodržování těchto vojenských řádů, pokud by to nebyl jeho blízký příbuzný, k čemuž ho v takovém případě nutí jeho přirozenost. V jiných případech má být však s tím, kdo se přimlouvá, nakládáno stejně jako s proviněným, a má zaplatit pokutu.
166. Kdokoli by nám chtěl sloužit v této válce, má být povinen dodržovat tyto vojenské řady. Kdokoli by pak byl tak smělý, že by, ať již v pevnosti, táboře nebo v poli, činil opak, pak, ať již je tento krajan nebo cizinec, šlechtic nebo prostý člověk, má být proti takovému veden soud, což platí tak dlouho, dokud nám tento slouží jako voják.
167. Tyto vojenské řady jsme vytvořili a ustanovili pro dobro Naší země, a přikazujeme, aby byly veřejně čteny každý měsíc před každým regimentem, aby pak nikdo nemohl předstírat, že je neznal. Dále přikazujeme, aby jakikoli důstojníci, ať již vyšší nebo nižší, stejně jako běžní vojáci nebo kdokoli, kdo přichází do našeho tábora mezi vojáky, nikdy neprováděli nic, co je s nimi v rozporu, pod hrozbou, že vyvolají náš hněv a nejvyšší rozhořčení. Na znak důrazného potvrzení těchto řádů pak zde připojujeme svůj podpis a pečeť.

Podepsáno v královském táboře.

Pro Polský Svaz přeložil Ondřej Frančík

Korektury provedl Lukáš Mohyla